DZIENNIK OBOZOWY APW

M.p.piątek,17 marca 1944 r. Nr.39

STALIN I KRÓL

W nawale codziennych wiadomości o kapitalnym znaczeniu przyzwyczailiśmy się zwracać uwagę tylko na wydarzenia,które swą formą zewnętrzną uderzają naszą myśl i wyobraźnię.Konflikt z Sowietami,rokowania pokojowe rosyjsko-fińskie,ofensywa sowiecka,gigantyczne naloty lotnicze, kwestja Turcji,blokada Irlandii,sytuacja na Bałkanach... oto sprawy,które nie pozwalają nam nieraz dojrzeć i docenić ważności wydarzeń załatwianych na zewnątrz krótkim nieraz komunikatem.

Dlatego też bez głębszego wrażenia przeszła wiadomość,że rząd sowiecki nie tylko uznał rząd marsz.Badoglio,ale że ponadto królewsko-włoski ambasador wkrótce znów pojawi się na Kremlu,a Związek Sowiecki ze swej strony,jako pierwsze z państw alianckich,mianuje przy Królu Wiktorze Emanuelu swojego przedstawiciela dyplomatycznego.Oznacza to,że oba państwa uznały swe rachunki wojenne za zakończone i powracają wzajemnie do normalnych stosunków pokojowych.

Krok Sowietów stanowi poważny wyłom w polityce jaką sprzymierzeni prowadzili dotychczas w stosunku do Włoch.Jest to nie mniej ni więcej jak zawarcie przez Sowiety separatystycznego pokoju z Włochami.

W początkach września 1943 r.Włochy kapitulowały bezwarunkowo.Sytuacja ich w stosunku do wszystkich państw sprzymierzonych a więc i Rosji,była jasna.Był to stan zawieszenia broni między państwem pobitym a zwycięscami. Coś podobnego do stosunku jaki istnieje między rządem Vichy a Niemcami.Wkrótce potem,w następstwie agresji Niemców w stosunku do wojsk włoskich,rząd króla Wiktora Emanuela wypowiedział Rzeszy wojnę.Nie zmieniło to jednak prawnej sytuacji istniejącej między Włochami i Sprzymierzonymi.Badoglio uznany został jedynie za stronę "współwojującą" lecz nie sprzymierzoną.[illegible] dalszym ciągu działała aliancka komisja kontrolna i niedawno jeszcze,gdy była mowa o oddaniu,właśnie Rosji,włoskich okrętów wojennych,czołowi politycy alianccy podkreślali,że pozycję Włoch normują postanowienia aktu kapitulacji.

Umowa między rządem Wiktora Emanuela a Stalinem ma doniosłe znaczenie dla obu stron. Wyprowadza ona Włochy z izolacji politycznej i daje im oparcie w Moskwie.Sowietom zaś zapewnia we Włoszech uprzywilejowane stanowisko państwa które pierwsze zdecydowało się traktować Włochy jako równorzędnego partnera,nic wzamian za to pozornie nie żądając. Stalin obejmuje poniekąd protektorat nad królem Wiktorem Emanuelem .Uważany będzie we Włoszech za"dobrego wujka" w przeciwieństwie do złych wujaszków anglo-saskich.

Układ Stalin-Badoglio jest dalszym ciągiem dyplomatycznej ofensywy,którą Sowiety z dużym powodzeniem prowadzą wśród państw wojujących z Niemcami. Po Jugosławii,Grecji i Francji de Gaulle'a , wpływy sowieckie zdają się ogarniać teraz półwysep Apeniński.Nie znaczy to wcale,aby nagle tamtejsze żywioły komunistyczne,tak opozycyjnie nastawione do króla i Badoglia,miały zmienić swe stanowisko.Będą jednak prawdopodobnie ograniczone do roli psa,któremu wolno szczekać ale wara ukąsić królewską łydkę.

Kareta króla Włoch potoczyć się powinna teraz pewniej po wyboistej drodze powrotnej do Rzymu.Na koźle jej usiadł doświadczony woźnica.Mocno dzierży w dłoniach lejce i bat.Pykając z fajki pod sumiastym wąsem,szyderczo mruga do "walczących braci" w Waszyngtonie i Londynie.

Ubiegł ich znowu...Nie po raz pierwszy,ale czy po raz ostatni...

HAIFA - BAZA SOWIECKIEJ MARYNARKI ?

Zurich,16.III. Gazeta "Neue Zuricher Zeitung podaje,że Haifa jest przewidziana jako jedna z baz marynarki sowieckiej na morzu Śródziemnym i będzie udostępniona Sowietom,kiedy otrzymają oni część floty włoskiej.

Wiadomość powyższą przyjąć należy z zastrzeżeniem.Podajemy ją z obowiązku dziennikarskiego.

DECYZJA FINLANDII ZAPADŁA

Sztokholm,16.III Jakkolwiek brak jeszcze oficjalnego komunikatu fińskiego, to nie ulega już wątpliwości,że Finlandia odrzuciła sowieckie warunki pokojowe. Dziś rano nadeszły tu wiadomości,że na wczorajszym swym posiedzeniu parlament fiński uchwalił wotum zaufania dla rządu Linkomisa 160 głosami przeciw 40. Oznacza to,że parlament uznał za słuszny pogląd rządu,że warunki sowieckie są nie do przyjęcia.W Szwecji liczą się z możliwością ustanowienia dyktatury w Finlandii, zmiany rządu i rozwiązania parlamentu.

KRÓL SZWEDZKI ZA POKOJEM

Sztokholm, 16.III Król szwedzki Gustaw V wystosował pismo do marsz. Mannerheima, w którym wyraża troskę o przyszłe losy Finlandii. Król oświadczył w liście, że solidaryzuje się z radami, jakie rząd szwedzki udzielił rządowi finskiemu.

Jak wiadomo, rząd szwedzki doradzał przyjęcie warunków sowieckich.

APEL ROOSEVELTA DO FINLANDII

Waszyngton, 16.III Prezydent Roosevelt wezwał Finlandię do porzucenia sojuszu z Niemcami i do wycofania się z wojny na honorowych warunkach.

RUMUNIA MA DOŚĆ WOJNY

Ankara, 15.III Poseł niemiecki w Bukareszcie Killinger wezwany został do Berlina na zwołaną tam konferencję w sprawie obrony Rumunii przed armią sowiecką. Wiele niepokoju budzi w Berlinie ożywiona działalność opozycji rumuńskiej, domagającej się natychmiastowego wycofania wojsk rumuńskich z Krymu i z Ukrainy, oraz rozpoczęcia pertraktacji pokojowych.

W tureckich kołach politycznych uważają ks. Stirbey'a za przywódcę tej opozycji. Warto zaznaczyć, że zięć ks. Stirbeya jest oficerem armii angielskiej.

Kair, 16.III W związku z oczekiwanym tu przybyciem ks. Stirbey'a, przypuszcza się, że odbędzie on konferencję z posłem sowieckim w Egipcie Nowikowem. Możliwem jest również, że wysłannik rumuński nawiąże kontakt z przedstawicielami W. Brytanii i St. Zjednoczonych.

ROSJANIE O 40 KM. OD GRANICY RUMUNSKIEJ

Moskwa, 16. III Wojska marsz. Koniewa przecięły linię kolejową Zmerinka - Odessa i dotarły do punktu oddalonego o 40 km. od Dniestru. Wojska te przeszły rzekę Boh. na przestrzeni 100 km. Wojska marsz. Zukowa są już o 8 km. od Winnicy. W rejonie Płoskirowa oraz na ulicach Tarnopola toczą się nadal zacięte walki. Niemcy za wszelką cenę usiłują bronić tych pozycji. Wojska gen. Malinowskiego znajdują się o 20 km. od Mikołajewa.

WOJSKA Z WŁOCH DLA OBRONY LWOWA

Bern, 16.III Prasa szwajcarska podaje, że Niemcy ściągnęli z Włoch kilka dywizji w okolicach Lwowa, gdzie budowane są potężne umocnienia. Niemcy zdecydowani są do obrony miasta.

Według ostatnich doniesień, na północ od Dubna rozpoczęły się dziś walki w których biorą udział z obu stron wielkie siły.

WIELKI NALOT NA SOFIĘ

Algier, 16.III Ubiegłej nocy bombowce alianckie startujące z baz śródziemnomorskich bombardowały dworzec, tory kolejowe oraz warsztaty reparacyjne w Sofii. Bombardowanie wyrządziło wiele szkód.

POŁUDNIOWE NIEMCY POD GRADEM BOMB

Londyn, 16.III Ubiegłej nocy lotnictwo brytyjskie dokonało największego nalotu tej wojny, zrzucając na objekty w południowych Niemczech 3000 ton bomb. Głównym celem nalotu był Sztutgart, gdzie zbombardowano m. in. słynne zakłady Boscha. Bombardowano również Monachium.

Dziś za dnia bardzo silne formacje bombowców amerykańskich atakowały również południowe Niemcy. Komunikat niemiecki twierdzi, że celami ataku były miasta Augsburg i Ulm.

2500 ton bomb na Cassino

Algier, 16.III W czasie wczorajszego nalotu zrzucono na Cassino 2500 ton bomb, a nie jak poprzednio podawano 1400 ton. Oddziały amerykańskie, które zajmowały 1/3 miasta, wycofały się na krótko przed rozpoczęciem nalotu. Obok bombardowania z powietrza miasto ostrzeliwane było huraganowym ogniem artylerji. Natychmiast po nalocie weszły do miasta ciężkie czołgi i piechota aliancka. Niemcy bronią się nadal w rumowiskach domów i walczą zaciekle. Posuwanie się czołgów alianckich jest dość powolne, gdyż gruzy tamują ruch i oddziały saperów muszą wyrąbywać przejazd. Zaciekłe walki toczą się również na wzgórzach na północ od Cassino.

POSIEDZENIE RZADU R.P.

Londyn, 16.III W dniu 14 bm. odbyło się posiedzenie Rady Ministrów R.P. na którym sprawozdanie o sytuacji politycznej złożył premier Mikołajczyk, zaś o sytuacji wojskowej Naczelny Wódz.

Vice premier Kwapiński złożył sprawozdanie z pierwszego posiedzenia sekcji europejskiej Komitetu Pomocy /U.N.R.R.A./.

600 POLEK WSTĄPIŁO DO LOTNICTWA

Londyn, 16.III Do jednego z portów brytyjskich przybył okręt wiozący 600 Polek z Afryki wschodniej, które wstąpiły ochotniczo do lotnictwa angielskiego.

CZEGO ŻĄDA TITO?

Londyn, 16.III Tito ogłosił w jednej ze swoich gazet artykuł, w którym żąda, aby sprzymierzeni uznali rząd jego za jedyny prawowity rząd Jugosławii.

PARTYZANCI SOWIECCY NA PODKARPACIU

Moskwa, 16.III Specjalny komunikat podaje wiadomość o działalności oddziałów partyzantów ukraińskich, które wtargnęły rzekomo na tereny przemysłu naftowego na Podkarpaciu niszcząc 2 rafinarje i 36 szybów.

STRACENIE SZPIEGA NIEMIECKIEGO

Londyn, 16.III Dziś stracono tu za szpiegostwo pewnego obywatela angielskiego, niemieckiego pochodzenia.